

Aan de gemeente Meierijstad
T.a.v. wethouder J.H.M. Goijaarts
Postbus 10.001
5460 DA VEGHEL

Boerdonk, 19 januari 2022

Onderwerp: www.GeenZandindustrieBoerdonk.nl

Geachte heer Goijaarts,

Met verbijstering en grote schrik heeft Boerdonk kennis genomen van het initiatief van fa Koninklijke Smals om vrijwel in onze dorpskern een gigantische industriële zandwinning te starten. Dit initiatief heeft ons genoodzaakt om een actiegroep op te richten met zeer bezorgde bewoners. Hoewel wij geen organisatorische ervaring hiermee hebben, merken we wel direct dat de actiebereidheid tegen dit initiatief in het dorp ongekend groot is. Inmiddels zijn we een online petitie gestart met in 4 dagen tijd al meer dan 400 handtekeningen. De resultaten zullen we binnenkort aanbieden. Met deze brief zetten wij onze zorg uiteen en vragen wij u om uw steun.

Het ontstaan van dit initiatief lijkt op willekeur: Vanuit het simpele feit dat één agrariër noodgedwongen zijn bedrijf voortijdig moet beëindigen en een aanzienlijke hoeveelheid hectares agrarische grond verkoopt, ontstaat een in de omgeving niet passend initiatief van een grote multinational die vanuit commercieel belang altijd op zoek is naar het exploiteren van nieuwe terreinen. Het gebied bestrijkt een oppervlakte van bijna 50 ha, op een steenworp afstand ten noorden van de dorpskern Boerdonk, zich uitstrekkend van de Boerdonksedijk tot aan de Meerbosweg en tot op ca 200 meter van natuurgebied het Hurkske. De afbeelding hieronder geeft het huidige initiatief weer. De intentie is bovendien om dit gebied uit te breiden met percelen ten Noorden en Noord-Oosten van het blauwe gedeelte. Medewerkers van de fa Smals hebben ons verteld dat er contacten zijn met de eigenaren van die gronden maar dat zij op dit moment nog niet wensen te verkopen.

Dit initiatief is buiten alle proporties in oppervlakte, heeft enorme negatieve effecten op de leefbaarheid in en rond Boerdonk, op verkeersveiligheid in de ruime omgeving met een explosieve toename van zwaar vrachtverkeer, op de zo gekoesterde landschappelijke waarden van ons Brabantse landschap en leidt tot vernietiging van het karakter van onze geliefde dorpskern.

Het bedrijf Smals spreekt slechts van een verkenning, echter wij constateren een aantal tegenstrijdigheden:

- De communicatie – in wat men participatie noemt – wordt bewust klein gehouden. Er zijn vier bijeenkomsten geweest, voor velen de eerste kennismaking met het initiatief, met een eenzijdige uitleg vanuit Smals. Digitaal deelnemen was niet mogelijk, terwijl in dit dorp met alle ernstige coronagevolgen in de eerste golven, velen niet fysiek deel durfden te nemen.
- Het valt ons op dat het trekken en duwen is om informatie te ontvangen, zoals de verslagen van de bijeenkomsten. Bovendien wordt alleen het ‘aantrekkelijke eindplaatje’ gedeeld. Het eerlijke verhaal van 25 – 30 jaar met mega industriële activiteiten blijft goeddeels achterwege. Smals weet natuurlijk als geen ander hoe het omgevingsmanagement klein te houden;
- De verkoop van de betreffende gronden is zo te zien al rond. De betreffende agrariër heeft de gronden niet meer in de verkoop. Een open gesprek wordt door de agrariër afgehouden met de opmerking dat dit alleen mogelijk is met Smals aanwezig.
- Er wordt door Smals fors geïnvesteerd in uren voor uitleg, gesprekken en proactieve benadering van bedrijven in de omgeving om het initiatief ‘te verkopen’. Dit is naar nu duidelijk wordt bij sommige invloedrijke dorpsbewoners al maanden geleden gestart. Het lijkt op een verdeel en heers benadering.

Dientengevolge zijn wij er niet van overtuigd dat dit initiatief nog slechts in de kinderschoenen staat, zoals gezegd de aanleiding tot het oprichten van een actiegroep. We werken hierin nauw samen met de Dorpsraad in Boerdonk. Wij vragen u om objectief naar het initiatief te kijken, in relatie tot het algemeen belang wat Smals ter tafel brengt. Dit staat NIET in verhouding. En laten we wel wezen, uiteindelijk is dit een commercieel bedrijf waar het welzijn van Boerdonk geen rol in speelt: “Dat is te compenseren”.

Hopelijk ten overvloede willen wij u nog kort een overzicht geven van de bezwaren en zorgen die wij nu al horen in het dorp, zonder daarmee compleet te (willen) zijn:

- De afgraving is te dicht op de kom. Het begint aan de grens van het dierenweidegebied op ca 100 meter van het dorpscentrum
- De door het dorp ontwikkelde plannen voor herinrichting van het dorpscentrum gaan onderuit. De poort naar het open landschap is de komende 25 jaar de gesloten toegang tot een industrieel afgravingsterrein!
- Boerdonk komt op slot te zitten tussen ontwikkelingen. In het westen en Zuiden de ontwikkeling en verkeerstoename op de N279, in het zuiden waterwingebied met zonneparken en windmolenparken (op grondgebied van Beek en Donk). En de Brainportregio die inmiddels tot aan de N279 is opgerukt;
- Het woon- en leefgebied voor natuurlijk wild verdwijnt (kranen en bulldozers en een boot op water in plaats van hazen, reeën, vossen en de vele weidevogels op een mooi weidelandschap). Bovendien trekt het niet-natuurlijke watergebied in het eind beeld watervogels aan en zal een bedreiging vormen voor de bestaande pluimveehouders.
- De beste landbouwgrond van Boerdonk verdwijnt , nu al 47 ha en mogelijk in de toekomst nog ca 15 ha meer. Uitbreiding voor bestaande veehouderijen komt in het gedrang;
- Het mooie wandelgebied vanuit Boerdonk naar het Hurkske verdwijnt;

- Er ontstaat dagelijks een groot aantal vrachtwagenbewegingen per werkdag gedurende 25 jaar, waarbij iedereen weet dat een genoemd gemiddelde per dag zich in werkelijkheid vertaalt in een heel groot aantal op een beperkt aantal werkbare dagen ...;
- Er zijn vraagtekens rondom verdere verdroging van het Hurkske in plaats van verbetering van de watervoorziening. Wij geloven ook nooit dat het waterschap hiermee kan leven;
- Er ligt een zijtak van de peelrandbreuk dwars over het af te graven gebied;
- Heel Boerdonk wordt een troosteloos en uitzichtloos gebied met hoge hekken rond een potentieel gevaarlijk afgravingsterrein, en met minimaal 5 meter hoge zandbergen in het zanddepot;

Boerdonk heeft als Kern met Pit in het verleden meermalen laten zien uitstekend in staat te zijn ongekende positieve ontwikkelingen te realiseren. Denk daarbij aan de ontwikkeling van een nieuw dorpscentrum, het geslaagde initiatief om het café hotel te behouden, aan de sociale inclusie door het aanbieden van de dorpsauto, maar ook aan evenementen met nationale uitstraling zoals de Buffelrun en Trekkertrek. Dus Boerdonk staat altijd al open voor veranderingen, maar wel zaken die bijdragen aan het dorp. En daar is een grootschalige en langdurige industriële zandwinning er NIET één van. In Boerdonk is deze ontwrichtende ontwikkeling momenteel het gesprek van de dag. Het besef onder de Boerdonkse gemeenschap groeit dat deze plannen Boerdonk volledig om zeep gaan helpen en de werkzaamheden meer dan een generatie gaan duren. Dit is iets wat de Boerdonkse bevolking niet wil en waar dan ook massaal nee tegen gezegd wordt.

Wij vertrouwen erop dat de gemeente als onze vertegenwoordiging hierbij haar inwoners gaat beschermen tegen deze ontwikkelingen. Graag horen wij uw standpunt t.a.v. dit initiatief! Wij kijken gespannen uit naar uw antwoord.

Hoogachtend,
Namens de actiegroep GeenZandindustrieBoerdonk.nl

Ons mailadres:
GeenZandindustrieBoerdonk@gmail.com

Bijlagen:
Artikel BD dd. 18 december 2021
Artikel Erps krantje dd. 20 januari 2022

Plan voor zandwinning valt slecht in Boerdonk: 'Ingeklemd tussen windmolens en zandhopen'

BOERDONK - De inwoners van Boerdonk zijn zich rot geschrokken van plannen om zand te winnen aan de Akkerweg. Baggerbedrijf Koninklijke Smals kon de zorgen niet wegnemen tijdens een presentatie van de plannen deze week. „Dit betekent 25 jaar lang overlast.”

Lemmia Laaroussi 18-12-21, 06:01 Bron: BD

Het baggerbedrijf uit Cuijk wil in het dorp met amper zeshonderd inwoners, in ruil voor de zandwinning, een waterrijk natuurgebied realiseren dat het 'Boerrings Meertje' moet gaan heten. Boerdonkers vrezen dat het idee voor een grote waterplas zal leiden tot grootschalige recreatie met eventuele overlast tot gevolg. Maar dat is niet het enige aspect dat de Boerdonkers zorgen baart.

Omwonenden voelen zich ook voor het blok gezet. „Boerdonk wordt volledig ingeklemd door alle ontwikkelingen rondom het dorp. Eerst moesten we aan de zuidkant het zonnepark De Blauwe Poort van gemeente Laarbeek slikken en als de zandwinning doorgaat, worden komende 25 jaar enorme zandhopen ons uitzicht”, aldus een ongeruste Willem van Veghel, voorzitter van de dorpsraad.

Dat zijn dagelijks 50 vervoersbewegingen per dag. Zie je dat al voor je?

- Willem van Veghel, Voorzitter dorpsraad Boerdonk

Zorgen om verkeersdrukte

De landbouwgrond is weliswaar nog niet gekocht door het baggerbedrijf maar er ligt wel een intentieverklaring met de eigenaar. „Zo vrijblijvend is het dus niet”, legt Van Veghel uit. „Met het plan dat nu is voorgelegd willen ze aan de ene kant van de Akkerweg het grond opdiepen en aan de andere kant een zanddepot plaatsen om het zand te stallen. Pas als ze klaar zijn met zand winnen, wordt een start gemaakt met het aanleggen van het water- en natuurgebied. Dit gaat 20 tot 25 jaar duren met een hoop onrust en geluidshinder.”

Van Veghel maakt zich ook zorgen om de verkeersdrukte: „Alsof dat nog niet genoeg is, moet dat zand natuurlijk ook opgehaald worden voor de uiteindelijke bouwbestemming. Concreet betekent dit dat er 25 vrachtwagens per dag heen en weer door Boerdonk rijden op de toch al véél te drukke Boerdonksedijk. Dat zijn dagelijks 50 vervoersbewegingen per dag. Zie je dat al voor je? Daar moet de gemeente toch ook iets van vinden?”

Het daadwerkelijke zand opdiepen winnen is wel een proces van 20 tot 25 jaar

- Marloes Herms, Projectleider gebiedsontwikkeling Koninklijke Smals

Actiecomité vreest voor toekomst Boerdonk

In Boerdonk vrezen ze voor de toekomst van hun dorp als de plannen voor de zandwinning aan de Akkerweg doorgaan. En dus is er een actiecomité opgericht dat mensen oproept om de petitie te tekenen.

► van de redactie

De angst is gemeend en groot bij de initiatiefnemers van het actiecomité. Woorden als 'mijngebied' en 'zwaar industrieterrein' vallen als ze het hebben over de mogelijke nieuwe bestemming van het terrein dat direct tegen de dorpskern aan ligt. "Ik denk dat veel mensen, ook buiten Boerdonk, niet in de gaten hebben wat voor enorme impact dit heeft op de hele regio ...", stelt Wiljan van der Velden namens het comité.

Lange lijdensweg

Wat is er aan de hand? Op de Akkerweg in Boerdonk staat een landbouwbedrijf met aangrenzende grond te koop. Koninklijke Smals, een baggerbedrijf uit Cuijk, heeft zich gemeld als koper en wil het terrein gaan gebruiken om er geel zand te winnen. In december hield de baggeraar vier informatiebijeenkomsten in Boerdonk. Het charmeoffensief pakte averechts uit. De Boerdonkenaren hadden wel in de gaten dat het eindplaatje mooi wordt gepresenteerd, met idyllische beelden van natuur, maar dat de weg ernaartoe, die naar verwachting 20 tot 25 jaar zal duren, een lange lijdensweg wordt. Ze vrezen dat het eindproduct, een plas van 35 hectare groot, niet alleen het dorp kapot zal maken, maar ook het gebied eromheen.

Johan Bevers: "Heel simpel voorbeeld: het gebied ligt tegen Het Hurkske aan. Als een baggeraar met veel geweld zand gaat afzuigen, minimaal 20 jaar lang, dag in dag uit, heeft dat onherroepelijk grote gevolgen voor het grondwaterpeil. Dat gaat sterk

fluctueren. Wat doet dat met de bossen? Vallen die droog? En wat doet dat met de huizen in Boerdonk?"

'Niet tegen een dorpskern aan'

Al snel na de presentatie besloot een groepje Boerdonkenaren zich eens te laten informeren over soortgelijke projecten. Dan blijkt dat die vaak langs een rivier worden ontwikkeld of in een dun bevolkt gebied. "Maar niet tegen een dorpskern aan. Dat is funest voor de leefbaarheid van het dorp. Het zal alleen al een komen en gaan zijn van vrachtwagens. Die moeten allemaal over de Boerdonksedijk, die een aantal jaren geleden juist verkeersluw is gemaakt. Ook de groene verbindingzone tussen het dorp en het bos komt te verdwijnen; en daarmee een stuk recreatie. Dit is geen natuur die er terugkomt. Dit is geen landschap. Dit is zware industrie. We hebben het als kleine kern al hard te halen. Het houdt stand, omdat we er met zijn allen de schouders onder steken. Maar het houdt allemaal niet over. Als dit initiatief doorgaat, stinkt dat definitief de ontwikkeling van het dorp", stelt Wiljan van der Velden.

Ook op persoonlijk vlak zijn er serieuze zorgen. Zo zit Stefan Donkers niet te wachten op een zo groot wateroppervlak zo dicht bij zijn kippenbedrijf: "Water trekt vogels aan. Onderzoek van de universiteit van Wageningen toont aan dat alle pluimbedrijven binnen een straal van 500 meter van een plas een verhoogd risico op vogelgriep hebben. En dat is het

verneukeratie aan dit plan: de plaatjes ogen fraai, de praktijk is anders."

In actie

Volgens de oprichters van het actiecomité ligt er op dit moment enkel een intentieovereenkomst tot aankoop van de grond. Zij hopen het tij daarom nog te kunnen keren. De gemeente Meierijstad kan nog niet tegen de plannen ageren, omdat er nog geen officieel verzoek is ingediend.

Om duidelijk te maken hoeveel impact de plannen hebben op het dorp en de omgeving, is er daarom een actiecomité opgericht. De eerste acties zijn al uitgezet. Op www.petitie24.nl kun je de petitie ondertekenen, er is een site in de lucht, een Facebookpagina, er worden spandoeken geplaatst en de leden van het comité zijn nadrukkelijk het contact aan het zoeken met de politiek.

Erik Brans: "De partij LOKAAL heeft zich al uitgesproken tegen de plannen. Wij hopen dat de andere partijen dat ook doen. Dat we met zo veel mogelijk mensen, binnen en buiten Boerdonk, een zo sterk mogelijk signaal afgeven dat dit hier, op deze plek, gewoon niet gewenst en niet wenselijk is. Niet voor de mensen, niet voor de natuur, niet voor de omgeving, niet voor Meierijstad. Want er is maar één partij die baat heeft bij de plannen: Smals. Voor de rest niets en niemand."

'In de vernieling'

Ze weten dat ze met een tegenstander van formaat te maken hebben en een lange adem nodig zullen hebben als de grond daadwerkelijk wordt aangekocht: Johan Bevers: "Ook in het noorden van het land, bij De Fryske Marren, loopt al enkele jaren een traject van Smals om zand winnen. Nadat de gemeente de plannen al af had uitgekeurd, deed ook de Raad van State dat, waarna Smals met al haar juristen naar de Hoge Raad stapte. Ze doen het voorkomen alsof ze begaan zijn met het dorp, maar ze zijn bikkelaar en hebben maar één belang: zo veel mogelijk winst maken. Maak je borst maar nat, hebben ze ons al gewaarschuwd. Mochten ze hun plannen doorzetten, dan geldt die waarschuwing ook voor Smals."

Wiljan van der Velden kan er met zijn hoofd niet bij: "In wat voor wereld leeft zo'n bedrijf. Om een dorp in de vernieling te werken. Enkel en alleen om geld te kunnen verdienen. Tellen mensen misschien ook nog mee ...?"

Zie ook: <https://geenzandindustrieboerdonk.nl/>
De petitie tekenen kan op
<https://petitie24.nl/petitie/4229/>

• Het plaatje laat volgens het Actiecomité zien wat voor impact de zandwinning op Boerdonk zal hebben. "Dit is een oppervlak dat groter is dan de kern van ons dorp zelf."

